

Rapportage Uitvoering Subsidies Bedrijventerreinen 2015

Provincie Zuid-Holland

vastgesteld GS
28 juni 2016

Inhoudsopgave

0. Samenvatting	3
1. Inleiding	4
1.1 Ruimte voor bedrijven	4
1.2 Monitoring uitvoering subsidieprojecten.....	4
2. Uitvoering projecten tot en met 2014.....	6
2.1 Voorgeschiedenis UHB-projecten.....	6
2.2 Totaal verleende UHB-subsidies	6
2.3 Vastgestelde en ingetrokken UHB-projecten tot en met 2014	6
2.4 Overige bedrijventerreinenprojecten.....	7
3. Voortgang UHB-projecten en overige projecten in 2015.....	8
3.1 Afgeronde UHB-projecten in 2015	8
3.2 De bijdrage van opgeleverde hectares aan de prestatie-indicator.....	9
3.3 Overige bedrijventerreinprojecten in 2015	10
3.4 De uitvoering van UHB-projecten in 2015, enkele voorbeelden	10
4. Uitvoering projecten vanaf 1 januari 2016.....	12
4.1 Nog lopende UHB-projecten vanaf 1 januari 2016	12
4.2 De 'overige' projecten vanaf januari 2016.....	13

0. Samenvatting

Zuid-Holland heeft behoefte aan kwalitatief goede bedrijventerreinen die voldoen aan de wensen en eisen van gebruikers. Zuinig omgaan met ruimte is daarbij het uitgangspunt. Verouderde bedrijventerreinen moeten daarom tijdig worden opgeknapt. Om de gemeenten hierin te ondersteunen heeft de provincie tot 2013 UHB-subsidies (Uitvoeringssubsidie Herstructurering Bedrijventerreinen) verstrekt. Over de voortgang van deze UHB-projecten wordt jaarlijks gerapporteerd. Daarbij komen ook projecten aan de orde waaraan via andere regelingen financieel wordt bijgedragen.

De jaarlijkse rapportages geven hoofdzakelijk een kwantitatief beeld van de uitvoering van de projecten. Wel worden er jaarlijks enkele projecten inhoudelijk uitgelicht. Verder is er aandacht voor de financiële kant van de projecten. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een decentraal gegevensbestand. Gegevens kunnen in beperkte mate afwijken van de jaarrekening over 2015 van de provincie.

In het verslagjaar 2015 zijn 21 UHB-projecten succesvol afgerond. Deze projecten hebben daarmee bijgedragen aan kwaliteitsverbetering van 291 hectare te herstructureren bedrijventerreinen. De totaalscore over de afgelopen Collegeperiode 2011-2015 is uitgekomen op 637 hectare, ruim 5 procent boven de doelstelling van 600 hectare. Het totaalbedrag aan vastgestelde subsidies bedroeg voor deze 21 projecten ruim € 16 miljoen. Dat is circa € 3 miljoen lager dan aanvankelijk aan subsidies was verleend. Opvallend is dat bij sommige projecten door gemeenten werd aangegeven dat de kosten lager uitvielen, omdat aannemers onder invloed van de economische crisis scherper zijn gaan inschrijven. Tegenover 21 projecten met positief resultaat stonden ook 2 projecten waarvan de subsidie op verzoek van de gemeenten is ingetrokken. Vrijgevallen middelen zijn in de UHB-reserve gestort.

Vanaf 2016 zijn nog 53 UHB- projecten in uitvoering van de ruim 140 projecten die vanaf begin deze eeuw van start zijn gegaan. De uitvoering van deze projecten loopt door tot 2019, bij eventuele verlenging nog tot 2022. Nu het aantal nog lopende projecten gestaag daalt, worden ook de nog openstaande verplichtingen steeds lager. Het gaat voor de jaren tot en met 2018 om een bedrag van ruim € 28 miljoen. Voor de dekking is de UHB-reserve beschikbaar. Daarnaast een structureel budget van € 5,5 miljoen per jaar. De dekking van de openstaande verplichtingen is daarmee gewaarborgd. In de resterende jaren is het structurele budget niet meer in z'n geheel nodig voor de UHB-verplichtingen. Gedurende deze collegeperiode (t/m 2019) wordt vrije ruimte (conform de financiële spelregels) ingezet voor nieuwe intensiveringen op het gebied van economie.

Begin 2015 waren er 7 bedrijventerreinprojecten die via andere regelingen financieel worden ondersteund. Daarvan is 1 project, in het Zeehavengebied Dordrecht, in 2015 afgerond. Voor de andere 6 projecten is de komende jaren nog circa € 21 miljoen nodig om aan de verplichtingen te voldoen. De middelen hiervoor komen deels uit FES-bijdragen (Fonds Economische Structuurversterking). De uitvoering van deze projecten kan doorlopen tot 2021. Ook de dekking van deze projecten is gewaarborgd.

Nieuwe herstructureringsprojecten zullen de komende jaren niet meer worden ondersteund met grootschalige subsidies aan gemeenten. Het monitoren van de uitvoering van de subsidieprojecten blijft echter belangrijk en vormt een onderdeel van het vraaggerichte bedrijventerreinenbeleid voor de komende jaren. De uitvoering levert immers een bijdrage aan het verbeteren van de bestaande bedrijventerreinen in Zuid-Holland. Het behoud van kwaliteit op bestaande geherstructureerde terreinen heeft prioriteit boven aanleg van nieuwe terreinen. Dat betekent wel dat alle partijen zich blijvend moeten inspannen om de verkregen kwaliteit te behouden en waar mogelijk verder uit te bouwen. Zo kan worden voorkomen (of in ieder geval zo lang mogelijk worden uitgesteld) dat een geherstructureerd terrein binnen relatief korte tijd opnieuw in een neerwaartse spiraal belandt.

1. Inleiding

1.1 Ruimte voor bedrijven

Het provinciaal economisch beleid is erop gericht om Zuid-Holland tot een Europese topregio te ontwikkelen. Dit vraagt om voldoende en vooral kwalitatief goede vestigingslocaties op bedrijventerreinen. Uitgangspunt daarbij is zuinig ruimtegebruik. Daarom moet ontwikkelingsruimte vooral worden gecreëerd via herstructurering en herontwikkeling van verouderde bedrijventerreinen.

UHB-subsidie (Uitvoeringssubsidie Herstructurering Bedrijventerreinen)¹ is één van de instrumenten die de provincie een reeks van jaren heeft ingezet om dit beleid uit te voeren. Gemeenten worden daarmee ondersteund bij het opknappen van verouderde bedrijventerreinen. Dat moet ondernemers stimuleren om ook te investeren in de eigen bedrijfsomgeving. Zo wordt op een ruimtebesparende manier een belangrijke bijdrage geleverd aan de economische structuurversterking.

1.2 Monitoring uitvoering subsidieprojecten

In 2012 zijn de laatste UHB-subsidies verleend. Daarmee werd een periode van bijna 15 jaar van subsidielanders afgesloten. In die periode is voor ruim 140 projecten subsidie beschikbaar gesteld. Gezien de lange looptijd van de projecten (7 tot maximaal 10 jaar bij verlenging) is daarvan nog steeds een flink deel in uitvoering. De uitvoering van de laatste projecten loopt door tot 2019, bij eventuele verlenging nog tot 2022.

De provincie vindt het van groot belang dat projecten waaraan in het verleden provinciale middelen zijn toegekend ook daadwerkelijk worden afgerond en opgeleverd. Bij de lopende projecten wordt regelmatig nagegaan of ze nog “op koers” liggen. Als er belemmeringen in de uitvoering zijn, wordt bekeken of deze stagnerende projecten met extra aandacht en kennis vanuit de provincie alsnog en op tijd kunnen worden uitgevoerd. Op deze manier levert het monitoren van de projecten ook inzichten op voor nieuw beleid. Het verbeteren van de kwaliteit van de terreinen staat voorop. Kwaliteitsverbetering is echter niet eenduidig meetbaar. Daarom is ook voor deze collegeperiode weer een kwantitatief doel in de begroting opgenomen: als doel voor de collegeperiode 2015 - 2019 is gesteld dat 500 hectare geherstructureerd bedrijventerrein waaraan UHB-subsidie is verleend, door gemeenten wordt opgeleverd.

Over de voortgang van de projecten wordt pas vrij recent jaarlijks gerapporteerd². Deze rapportage over 2015 is qua opbouw in grote lijnen vergelijkbaar met de rapportages over 2013 en 2014. De rapportage geeft een beeld van de uitvoering van de gemeentelijke UHB-herstructureringsprojecten over het jaar 2015. De financiële kant van de projecten komt aan de orde. Daarvoor is gebruik gemaakt van een decentraal gegevensbestand waarin de projecten per regio zijn opgenomen en waarin als peildatum 1 januari 2016 (als eind van het rapportagejaar) wordt aangehouden. Deze financiële gegevens kunnen in beperkte mate afwijken van de gegevens in de jaarrekening over 2015 van de provincie.

¹ De officiële naam van de regeling was: Subsidieregeling herstructurering/ontwikkeling en planvorming bedrijventerreinen Zuid-Holland. De regeling bood van begin af aan ook de mogelijkheid om subsidie aan te vragen voor “ontwikkelpojecten” (aanleg nieuw terrein of uitbreiding bestaand terrein met een nieuw terreindeel). Vanaf collegeperiode 2007 – 2011 kwam het accent te liggen op benutten van het bestaande terreinen en verhogen kwaliteit daarvan; dat heeft geleid tot het aanpassen van de wegingscriteria (t.b.v. het beoordelen van aanvragen) waardoor in latere jaren de herstructureringsprojecten prioriteit kregen.

² Op 13 mei 2014 is de eerste Rapportage Uitvoering subsidies bedrijventerreinen (over 2013) door GS vastgesteld.

Voorts wordt in de rapportage ingegaan op de bijdrage die afgeronde herstructureringsprojecten hebben geleverd aan de prestatie-indicator in de begroting.

Naast de projecten waaraan UHB-subsidie is verstrekt, zijn er ook enkele projecten waaraan de provincie via andere subsidieregelingen financieel bijdraagt. In de rapportage wordt ook aan deze “overige projecten” aandacht besteed.

2. Uitvoering projecten tot en met 2014

2.1 Voorgeschiedenis UHB-projecten

De aandacht voor herstructurering van bedrijventerreinen dateert van medio jaren '90. Vanaf die jaren is door het Rijk samen met de provincie begonnen met het verlenen van subsidies aan gemeenten. Door de jaren heen waren er verschillende provinciale en rijksregelingen beschikbaar. Met deze regelingen was subsidie beschikbaar voor zowel herstructurering van bestaande bedrijventerreinen als de ontwikkeling van nieuwe terreinen. Vanaf de collegeperiode 2007-2011 is onder invloed van het programma 'Mooi Zuid-Holland', de nadruk bij het toekennen van subsidies meer en meer komen te liggen op herstructurering.

2.2 Totaal verleende UHB-subsidies

Vanaf 1998 is aan 144 projecten subsidie verleend. Het grootste deel (67%) van de projecten ligt in de regio's Rijnmond en Zuid-Holland Zuid. In deze twee regio's is ongeveer de helft van de bedrijventerreinen in Zuid-Holland te vinden. Het hoge aandeel aan projecten in deze regio's wordt ook verklaard door de aanwezigheid van veel zware en verouderde industriële bedrijventerreinen, die een aanzienlijke herstructureringsopgave hebben. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van alle verleende UHB-subsidies per REO-gebied ³, naar aantal projecten en naar het totaal verleende subsidiebedrag ⁴.

Tabel 1: Totaal verleende UHB-subsidies 1998-2012

REO-gebied	Aantal projecten	Bijdrage PZH
Haaglanden	20	17.696.430
Holland Rijnland	20	13.142.902
Midden Holland	10	7.419.546
Rijnmond	51	49.932.965
Zuid-Holland Zuid	43	30.271.096
Totaal	144	118.462.939

2.3 Vastgestelde en ingetrokken UHB-projecten tot en met 2014

Van de 144 projecten waaraan subsidie is verleend, waren er eind 2014 in totaal 57 succesvol uitgevoerd. De provinciale bijdrage aan deze projecten (de vastgestelde subsidies) bedroeg bijna € 34 miljoen. In tabel 2 is een overzicht opgenomen van de aantallen vastgestelde projecten per regio.

Tabel 2: Vastgestelde UHB-projecten tot en met 31 december 2014

REO-gebied	Aantal projecten	Bijdrage PZH	Hectare
Haaglanden	7	3.507.689	91
Holland Rijnland	10	3.431.762	196
Midden Holland	4	2.528.013	78
Rijnmond	17	13.616.302	284
Zuid-Holland Zuid	19	10.837.456	524
Totaal	57	33.921.222	1.173

³ REO: Regionaal Economisch overleg

⁴ Een verleende subsidie is een maximumbedrag. Na afloop van het project wordt de subsidie vastgesteld; het vastgestelde bedrag kan lager zijn, bv wanneer het tekort lager is dan vooraf geraamd.

Van de 1173 hectare is 77% toe te rekenen aan herstructureringsprojecten. De rest betreft nieuwe hectares.

In de loop der jaren zijn er om uiteenlopende redenen ook diverse projecten niet uitgevoerd. In een aantal gevallen bleken de plannen niet uitvoerbaar of haalbaar binnen het daarvoor beschikbare budget of binnen de beschikbare termijn. In andere gevallen zijn de inzichten door externe omstandigheden zo gewijzigd dat van de ontwikkeling van de terreinen werd afgezien. In dit soort situaties kan de subsidie worden ingetrokken. Tot en met 31 december 2014 is van 11 projecten de subsidie ingetrokken. Daarmee zijn er tot eind 2014 in totaal 68 projecten afgerond.

2.4 Overige bedrijventerreinenprojecten

Op grond van verschillende bestuurlijke afspraken zijn er, buiten de normale UHB-subsidieregeling om, ook financiële middelen aan een aantal andere bedrijventerreinprojecten toegekend. Dit in de vorm van een incidentele subsidie of als subsidie via een maatwerkregeling.

Tabel 3: overzicht van de overige bedrijventerreinprojecten

Verleend aan	Project	Bijdrage PZH	Verleend op	Gefinancierd uit
Drechtsteden	Shipping Valley Dordrecht (Manden Maken 1)	4.000.000	15-mrt -07	Exploitatie & reserve UHB
Dordrecht	Westelijke Dordtse Oevers (altern. locatie H-Waard)	8.000.000	29-nov-10	Budget H'sche-Waard
Drechtsteden	Genie- en Citadelterrein (Manden Maken 2)	1.900.000	23-dec -11	Budget Afd. Bestuur
Drechtsteden	Plaatje en Grotenoord (Maritiem Cluster)	8.432.000	20-dec-12	Exploitatie & reserve UHB
Rotterdam	Port Valley Stadshavens (Maritiem Cluster)	10.400.000	20-dec-12	Exploitatie & reserve UHB
Rijnwoude	Hoogewaard (Oude Rijnzone, ORZ)	4.687.767	25-jun-13	Aparte reserve ORZ
Drechtsteden	Slobbengors Papendrecht (Manden Maken 3)	1.000.000	22-mei-14	Budget H'sche-Waard; reserve Manden Maken
		38.419.767		

De projecten worden niet tot de reguliere UHB-projecten gerekend, omdat er deels andere voorwaarden en regels gelden. Ook liggen de subsidiebedragen (afgezien van project Slobbengors) hoger dan de maximale subsidie die aan UHB toegekend kon worden⁵. De projecten zijn deels gefinancierd met gedecentraliseerde FES middelen. Het merendeel van de projecten is gericht op het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijk-economische ontwikkeling van het Haven- en Industrieel Complex (HIC), een van de vijf hoofdpogaven uit de Beleidsvisie Economie. Uitzondering daarop is het project Hoogewaard dat een bijdrage levert aan gebiedsontwikkeling in de Oude Rijnzone.

⁵ Voor UHB-projecten: 50 % van het tekort met een maximum van € 1,3 miljoen

3. Voortgang UHB-projecten en overige projecten in 2015

Bij de start van dit verslagjaar, op 1 januari 2015, waren er nog 76 UHB-projecten in uitvoering. In tabel 4 een overzicht van de aantallen projecten per REO-gebied en de daaraan verleende provinciale subsidies.

Tabel 4: Lopende UHB-projecten per 1 januari 2015

REO-gebied	Aantal projecten	Bijdrage PZH	hectares
Haaglanden	10	11.173.500	221
Holland Rijnland	10	9.351.392	138
Midden Holland	5	4.422.033	172
Rijnmond	29	33.213.024	439
Zuid-Holland Zuid	22	16.540.289	307
Totaal	76	74.700.238	1277

Gegevens uit decentraal bestand

De projecten zullen bijdragen aan het opleveren van 1277 hectare kwalitatief goede bedrijventerreinen. Daarvan betreft 80% herstructurering en 20% nieuw te ontwikkelen terreinen.

3.1 Afgeronde UHB-projecten in 2015

In het verslagjaar zijn in totaal 23 projecten afgerond⁶. Van 21 projecten is de subsidie vastgesteld (zie bijlage), van de overige 2 projecten is de subsidie ingetrokken.

Tabel 5: Vastgestelde UHB-projecten verslagjaar 2015

REO-gebied	Aantal projecten	Verleende subsidies	Vastgesteld bedrag	Naar UHB-reserve ⁷	Hectares ⁸
Haaglanden	6	5.973.500	5.374.617	598.883	171
Holland Rijnland	2	1.436.775	911.712	525.063	17
Midden Holland	2	2.214.403	1.781.070	433.333	68
Rijnmond	9	8.737.869	7.198.559	1.529.310	73
Zuid-Holland Zuid	2	1.221.060	1.221.060	0	17
Totaal	21	19.583.607	16.487.018	3.086.589	346

Gegevens uit decentraal bestand

Het totaalbedrag aan vastgestelde subsidies ligt ruim € 3 miljoen lager dan het totaalbedrag van de verleende subsidies. Bij één van de projecten bleek er geen tekort te zijn; de subsidie is daarom op nihil vastgesteld. Bij 9 andere projecten was het financieel tekort bij de afronding van het project lager dan op het moment van subsidieaanvraag werd verwacht. Er kan om uiteenlopende redenen een lager tekort zijn. Soms is een deel van het oorspronkelijke project niet uitgevoerd. Ook kunnen er hogere opbrengsten zijn. Tot slot zijn er soms projecten waar de kosten lager uitvielen, omdat aannemers onder invloed van de economische crisis scherper zijn gaan inschrijven.

⁶ Afgerond betekent in deze rapportage de formele stap, dus de subsidie is óf vastgesteld óf ingetrokken. Projecten kunnen fysiek gereed zijn, maar gelet op de tijd die nodig is om de financiële verantwoording gereed te maken, kan het vaststellen van de subsidie in het jaar daarop vallen. De datum van vaststellen (of intrekken) is als peildatum genomen.

⁷ De vrijgevallen middelen gaan naar de UHB-reserve (zie paragraaf 4.1).

⁸ Van de 346 hectare zijn er 291 toe te rekenen aan herstructureringsprojecten. Bij 55 hectare gaat het om nieuwe terreinen. Zie ook tabel 7.

Verder is van 2 projecten de subsidie ingetrokken. Eén van deze projecten betrof de infrastructuur voor een nieuw terreindeel in Vlaardingen. De aanleg daarvan is zodanig vertraagd dat de maximale toegestane subsidietermijn van 10 jaar werd overschreden. Bij het andere project in Leiden ging het om een vrij recent verstrekte subsidie voor de herstructurering van een binnenstedelijk bedrijventerrein. Na het schrappen van een rondweg die deel uitmaakte van het project, kon de gemeente geen goed alternatief plan indienen en heeft daarop zelf verzocht de subsidie in te trekken.

Vrijgevallen middelen zijn overgeheveld naar de UHB-reserve bedrijventerreinen, waaruit nog openstaande verplichtingen worden betaald indien het reguliere budget (€ 5,5 miljoen per jaar) ontoereikend is (zie 4.1). In onderstaande tabel het overzicht van de totaal vrijgevallen middelen over het verslagjaar 2015.

Tabel 6: Vrijgevallen middelen verslagjaar 2015

	Aantal afgeronde projecten, totaal	Waarvan projecten met vrijval	Bedrag in € naar UHB-reserve
Vastgestelde subsidies	21	10	3.086.589
Ingetrokken subsidies	2	2	2.600.000
Totaal	23	12	5.686.589

Financiële gegevens uit decentraal bestand

3.2. De bijdrage van opgeleverde hectares aan de prestatie-indicator

Het verslagjaar 2015 is voor wat betreft de prestatie-indicator een overgangsjaar. De collegeperiode 2011-2015 is afgesloten en de nieuwe collegeperiode is gestart. Voor de collegeperiode 2011-2015 gold als doel dat 600 hectare met UHB-subsidie *geherstructureerd* bedrijventerrein door gemeenten gereed moest worden gemeld; dat is gemiddeld 150 hectare per jaar. Voor de huidige collegeperiode 2015 – 2019 is een wat lagere prestatie-indicator opgenomen in de meerjarenbegroting, te weten 125 hectare per jaar. Ook dat is een gemiddelde. Aan het eind van de collegeperiode 2015 – 2019 moet met afgeronde UHB-projecten zijn bijgedragen aan de herstructurering van 500 hectare bedrijventerrein. De reden voor deze lagere indicator is dat het aantal projecten steeds lager wordt en er dus ook steeds minder “af te rekenen hectares” zijn.

Tabel 7 laat zien in welke mate aan deze prestatie-indicator invulling is gegeven in de afgelopen collegeperiode en wat de stand van zaken voor de huidige periode is.

Tabel 7: Prestatie-indicator ‘Aantal hectare opgeleverde geherstructureerde bedrijventerreinen’⁹

Bijdrage aan de opgeleverde hectares in de collegeperiode 2011 – 2015			
(Begrotings)jaar	geherstructureerd terrein	nieuw bedrijventerrein	totaal
2 ^e helft 2011	180	15	195
2012	66	51	117
2013	173	11	184
2014	97	3	100
1 ^e helft 2015	121	5	126
Totaal collegeperiode 2011-2015	637	85	722
Bijdrage aan de opgeleverde hectares in de collegeperiode 2015 -2019			
(Begrotings)jaar	geherstructureerd terrein	nieuw bedrijventerrein	totaal
2 ^e helft 2015	170	50	220
Stand collegeperiode 2015 - 2019	170	50	220

⁹ Prestatie-indicatoren zijn aan begrotingsjaren verbonden. Om dubbeltellingen te voorkomen is het jaar 2015 (dat zowel het laatste jaar van de vorige collegeperiode is, als het eerste jaar van de huidige periode) opgesplitst.

Om het overzicht van opgeleverde hectares compleet te maken zijn ook de hectares nieuw bedrijventerrein in de tabel opgenomen. Deze hectares tellen echter *niet* mee voor de prestatie-indicator.

Met een bijdrage aan 637 hectare geherstructureerd bedrijventerrein is de prestatie-indicator voor de vorige collegeperiode ruim gehaald. De UHB-projecten die zijn vastgesteld in 2015 hebben bijgedragen aan de herstructurering van in totaal 291 hectare, waarvan 170 hectare mee telt voor de indicator van de huidige collegeperiode.

3.3 Overige bedrijventerreinprojecten in 2015

Eén van de overige projecten, Shipping Valley, is inmiddels afgerond. Met de provinciale subsidie is bijgedragen aan de revitalisering van de Zeehaven Dordrecht. Een reconstructie van de belangrijkste ontsluitingsweg van het Zeehavengebied naar de A16 is uitgevoerd, havenbekkens zijn op diepte gebracht en waterbodems gesaneerd en een belangrijke kade is versterkt. Vaststelling van deze subsidie heeft in 2015 plaatsgevonden.

Na de nodige voorbereiding in eerdere jaren zijn de uitvoerende werkzaamheden voor Westelijke Dordtse Oevers in 2015 gestart. Ook op het Genie- en Citadelterrein vordert de uitvoering. De andere projecten, Hoogwaard en Slobbengors, moeten nog daadwerkelijk starten.

De verwachte looptijd van de overige projecten varieert. Bij een maximale looptijd van 7 jaar wordt het laatste van deze projecten in 2021 afgerond.

3.4 De uitvoering van UHB-projecten in 2015, enkele voorbeelden

De uitvoering van UHB-projecten verloopt soms niet zoals vooraf gedacht. De afgelopen jaren hebben verschillende projecten te maken gehad met gevolgen van de economische en financiële crisis. In deze paragraaf voorbeelden van enkele projecten die desondanks toch een goed eindresultaat hebben behaald.

Koggehaven, Vlaardingen. Herstructurering oude locatie biedt ook elders nieuwe kansen.

Omdat verschillende terreinen langs de Nieuwe Maas en Waterweg hun functies verloren en verpauperden, besloot de gemeente Vlaardingen de gehele Rivierzone aan te pakken. Binnen dit grote gebied bood de oude NAM-locatie kansen om een bedrijventerrein te realiseren voor te verplaatsen bedrijven uit de hogere milieucategorieën (HMC-bedrijven). In 2009 is subsidie verleend voor herstructurering van deze locatie.

De uitvoering van het project verliep door de economische en kredietcrisis wat minder vlot dan gedacht, maar heeft uiteindelijk wel het gewenste resultaat opgeleverd. De vernieuwde haven maakt meer vervoer over water mogelijk. Verschillende bedrijven die eerst elders in Vlaardingen hun bedrijfslocatie hadden, hebben zich hier recent gevestigd of gaan dat binnenkort doen. Ook enkele HMC-bedrijven, zoals een havengebonden bedrijf dat zich door de jaren heen heeft ontwikkeld tot een internationale onderneming gespecialiseerd in producten en diensten op het gebied van industriële vloeistoflogistiek. Op de oude locatie had dit bedrijf geen uitbreidingsruimte meer. Koggehaven biedt die ruimte wel, ook de benodigde geluidruimte. Het bedrijf en de werkgelegenheid blijven zo behouden voor Vlaardingen. Bovendien biedt de oude locatie aan de Wilhelminahaven nu mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen die passen in dat deel van de Rivierzone.

Goeree-Overfakke, Buitenhaven Stellendam. Belangrijk voor duurzame visserij en innovatie.

In 2011 is subsidie verleend voor de herstructurering van de Buitenhaven in Stellendam. Met name de infrastructuur van het UFA (United Fish Auctions)-terrein moest worden aangepakt. Onderdelen van de herstructurering waren het verbeteren van wegen en parkeervoorzieningen, de aanleg van wandel- en fietspaden en veiligheid / beveiliging. Het project is in 2015 afgerond. Het UFA-terrein ligt er nu weer goed bij. Vervoersbewegingen lopen beter en daarmee is ook het uitstralingsniveau van het terrein verhoogd.

Onlangs is het Innovatie- en informatiecentrum Zuidwest Nederland (duurzame visserij) op het terrein geopend. Het herstructureringsproces heeft ook een spin-off naar de gebiedsontwikkeling van Stellendam, waar het door de provincie geïnitieerde 'Integraal Ruimtelijk Programma Goeree-Overflakkee' (IRP-GO) een belangrijke plaats inneemt. Genoemd worden bijvoorbeeld de opwaardering van de Expo Haringvliet, het nieuwe zeehondencentrum en het project 'Natuurherstel Haringvliet'.

Rijswijk, Plaspoelpolder Haven. Focus op tijd verlegd naar een terrein voor MKB-bedrijven.

Op het oudste deel van de Plaspoelpolder, de Landtong in de Rijswijkse Haven, was in toenemende mate sprake van verouderde bedrijfsbebouwing en leegstand. Die situatie vroeg om herontwikkeling. In 2008 is subsidie verleend. Aanvankelijk voorzagen de plannen voor dit vrij kleine gebied in een ontwikkeling van kantoren en bedrijfsbebouwing voor het midden- en kleinbedrijf. Door gebrek aan belangstelling in de markt en de opkomende financiële crisis kwam van dit scenario echter niet veel terecht. Daarom is besloten de bouw van kantoren los te laten en het gebied uitsluitend in te richten voor het MKB. In het aangepaste plan konden de kosten voor de aanpak van het openbare gebied naar beneden bijgesteld worden, o.a. omdat parkeren op eigen terrein mogelijk is. De ondernemers in het opgeleverde bedrijfsverzamelcomplex en de ondernemers van het complex dat nog in aanbouw is, komen voor het overgrote deel uit de Rijswijk. Zo blijven deze ondernemers voor Rijswijk behouden. Met de realisatie van het plan Harbour Village ontstaat er weer reuring en bedrijvigheid op deze locatie.

4. Uitvoering projecten vanaf 1 januari 2016

4.1 Nog lopende UHB-projecten vanaf 1 januari 2016

Per 1 januari 2016 zijn nog 53 UHB-projecten in uitvoering. Tabel 8 geeft de aantallen projecten en de bedragen aan verleende subsidies per REO-gebied. Ook is aangegeven hoeveel hectare kwalitatief goede bedrijventerreinen de projecten zullen gaan opleveren. Van het totale aantal van 885 hectare betreft ruim 80% herstructurering en bijna 20% nieuw te ontwikkelen terreinen.

Tabel 8: Lopende UHB-projecten per 1 januari 2016

REO-gebied	Aantal projecten	Bijdrage PZH	Hectare totaal	Herstructurering	Nieuw
Haaglanden	4	5.200.000	34	34	0
Holland Rijnland	7	6.614.617	106	103	3
Midden Holland	3	2.207.629	104	61	43
Rijnmond	19	23.175.155	352	283	69
Zuid-Holland Zuid	20	15.319.229	289	241	48
Totaal	53	52.516.630	885	722	163

s.v.z. 1 januari 2016, informatie uit decentraal bestand

De uitvoeringstermijn van de UHB-projecten is via de subsidieregeling vastgesteld op maximaal 7 jaar. Deze termijn kan eenmaal verlengd worden tot maximaal 10 jaar. In potentie kunnen er tot in 2022 UHB-projecten in uitvoering zijn. Anderzijds zijn er ook projecten zijn die minder dan 7 jaar zullen duren, waardoor ook eerder een verzoek tot vaststelling kan worden ingediend.

Los van onzekerheid over de uiteindelijke projectduur, speelt ook het volgende mee. De gemeente heeft na de datum waarop het project gereed moet zijn, nog een half jaar de tijd voor het afronden van de financiële stukken en het indienen van het verzoek tot vaststelling van de subsidie.

Aan de op 1 januari 2016 nog in uitvoering zijnde UHB-projecten is in totaal ruim € 52 miljoen UHB-subsidie verleend. Vanaf het moment dat de projecten daadwerkelijk in uitvoering zijn kunnen gemeenten, tegelijk met de jaarlijks in te dienen voortgangsrapportages, voorschotten aanvragen. Openstaande verplichtingen worden de komende jaren steeds lager. In tabel 9 zijn de openstaande verplichtingen per 1 januari 2016 per REO-gebied aangegeven.

Tabel 9: Verleende subsidie en openstaande verplichtingen UHB-projecten per 1 januari 2016

REO-gebied	Aantal projecten	Bijdrage PZH	Openstaande verplichtingen
Haaglanden	4	5.200.000	3.760.942
Holland Rijnland	7	6.614.617	3.001.381
Midden Holland	3	2.207.629	1.159.703
Rijnmond	19	23.175.155	11.874.638
Zuid-Holland Zuid	20	15.319.229	8.856.005
Totaal	53	52.516.630	28.652.669

s.v.z. 1 januari 2016, informatie uit decentraal bestand

De vastgelegde verplichtingen lopen tot en met 2018. Daadwerkelijke betalingen kunnen langer doorlopen. Voor de dekking is de UHB-reserve beschikbaar. Voorts is een structureel budget beschikbaar van € 5,5 miljoen per jaar. De dekking van de openstaande verplichtingen is daarmee gewaarborgd. In de resterende jaren is het structurele budget niet meer in z'n geheel nodig voor de UHB-verplichtingen. Gedurende deze

collegeperiode (t/m 2019) wordt vrije ruimte (conform de financiële spelregels) ingezet voor nieuwe intensiveringen op het gebied van economie.

4.2 De 'overige' projecten vanaf januari 2016

Van de 6 nog lopende overige projecten zijn er 2 die via de UHB-middelen worden gefinancierd. Beide projecten zijn volop in uitvoering. In tabel 10 is de financiële stand van zaken van deze projecten opgenomen.

Tabel 10 Stand van zaken overige projecten (financiering uit UHB-middelen)

Locatie	Project	Bijdrage PZH	Verleend voorschot	Openstaande verplichting
Drechtsteden	Plaatje en Grotenoord	8.432.000	4.750.000	3.682.000
Rotterdam	Port Valley Stadshavens	10.400.000	2.180.245	8.219.755
		18.832.000	6.930.245	11.901.755

s.v.z. 29 januari 2016

De andere 4 projecten worden niet uit de UHB-middelen gefinancierd. De financiële stand van zaken van deze projecten is in tabel 11 opgenomen.

Tabel 11 Stand van zaken 4 overige projecten (andere middelen)

Locatie	Project	Bijdrage PZH	Verleend voorschot	Openstaande verplichting
Dordrecht	Westelijke Dordtse Oevers	8.000.000	5.492.000	2.508.000
Drechtsteden	Genie- en Citadelterrein	1.900.000	1.112.611	787.389
Rijnwoude	Hoogewaard (ORZ)	4.687.767	0	4.687.767
Drechtsteden	Slobbegors, Papendrecht	1.000.000	0	1.000.000
		15.587.767	6.604.611	8.983.156

s.v.z. 29 januari 2016

Bijlage : Projecten waarvan de subsidie in 2015 is vastgesteld

Voor de monitoringsrapportage geldt de datum waarop de subsidie is vastgesteld als datum waarop het project formeel gereed is. Bij veel projecten zijn de fysieke werkzaamheden al (veel) eerder afgerond. De gemeente heeft daarna nog tijd nodig om de financiële verantwoording te maken en deze vervolgens aan een onafhankelijke accountant voor te leggen voor een controleverklaring. Pas daarna kan het verzoek tot vaststellen van de subsidie worden ingediend.

Locatie	Project	subsidie bedrag vastgesteld
Delft	Schieoevers Zuid-West	1.300.000
Den Haag	Zichtenburg	957.978
Rotterdam	Gadering Noord fase 2	244.279
Goeree Overflakkee	Tonisseweg (fase 1) en Dorpsweg	593.750
Delft	Technopolis lijn 19	1.142.488
Midden-Delfland	Harnasch Midden	1.300.000
Kaag en Braassem	De Lasso	457.212
Rotterdam	Spaanse Toren	930.300
Vlaardingen	NAM/Koggehaven	1.200.000
Midden-Delfland	Harnasch Noord	0
Gouda	Herontwikkeling Goudse Poort	866.667
Noordwijk	Spacepoort	454.500
Rotterdam	Hordijk (Oost en West)	327.883
Boskoop / Alphen	Rondweg Boskoop Oost module 3	914.403
Delft	Rotterdamse weg Noord	674.151
Rotterdam	Industrieweg, fase 2	585.830
Rotterdam	Havenbekkenstraten	673.161
HI Ambacht	Noordeinde fase 3 t/m 6	627.310
Rotterdam	Hordijk Gouderakstraat	1.300.000
Vlaardingen	Herstructurering Groot Vettoord	1.300.000
Rotterdam	Spaanse polder (nabij woonboten)	637.106